# GAZETA KRAKOWSKA

## Nro 24.

Z KRAKOWA DNIA 22. MARCA 1815 Roku WE SRODE.

*Z Warszawy d.* 11 *Marca.*

*JW. Prefektowi Warszawskiemu.*

W czasie bytności woysk Rossyyskich w Niemczech, pozostała tam w biegu znaczna ilość Rossyyskich assygnatow.

Dla wymiany onych na monetę brzęczącą, w skutek naywyższey Jego Imperatorskiey Mości woli, urządzonemi były dla wymiany kantory w Berlinie i Królewcu, z przeznaczeniem trwania onych dwumiesięcznego czasu, po upłynieniu którego przedsięwzięto zamknąć też kantory, a assygnatow nie wpuszczać do Rossyi, z tey uwagi, aby przeciąć wszystkie środki do wprowadzenia fałszywych.

Ponieważ czas wyżey wspomniony iuż upłynął, obowiązkiem zatem iest moim przedsięwziąść środki, aby Rossyyskie bankowe assygnaty, ani z Niemiec do Xięstwa, ani z Xięstwa do Niemiec i Rossyi wpuszczanemi i wypuszczanemi odtąd nie były.

Na tym fundamencie zalecam JJ.PP. Naczelnikom Departamentowym, Prefektom i Dyrektorom skarbu co następuie.

1mo. Ogłosić wszędzie, że wprowadzenie do Xięstwa wszelkich w ogóle Rossyyskich bankowych assygnatow, z kraiow Niemieckich, zakazuie, się, pod obawą konfiskowania onych.

2do. Rownież zabrania się wywoz onych z Xięstwa tak do Niemiec iako i do Rossyi na tymże fundamencie, lecz zostawuie się prawom tych, którzy maią assygnaty, dla obrotu wewnątrz Rossyi przekazywać one tam przez urządzony w Warszawie kantor bankowy.

3tio. Wszystkie graniczne, celne komory, przykomorki i Officyaliści straż nadgraniczną utrzymuiący są obowiązani iak naysurowiey względać, aby assygnaty nie mogły bydź z Niemiec do Xięstwa i ztamtąd do Niemiec i Rossyi wwożonemi i wywożonemi przez kuryerow, poczty, lub innemi iakiemi sposobami: dla czego obowiązani, są wszystkich przeieżdzaiących, niemniey, kuryerow i wiozących poczty rewidować iak nayściśley, a gdyby w takiem zdarzeniu, odkryli utaione assygnaty, konfiskuiąc one natychmiast donosić mi przez Dyrektorow skarbu, dla postąpienia z winnymi podług surowości praw.

Uwaga. Rozumie się to o kuryerach i pocztach, których zatrzymywać komory nie maią prawa, co się zaś tyczy passażyerow prywatnych, o nich następne stanowią się prawidła.

4to. Każdy człowiek prywatny przeieżdzaiący, stanąwszy na komorze graniczney lub przykomorku, powinien zadeklarować, albo ilość znayduiących się przy nim assygnatow, albo, że ich przy sobie zupełnie nie ma.

5to. Urząd celny, odebrawszy o tem na piśmie deklaracyą, dopełnia natychmiast nayści leyszey rewizyi.

6to. Jeżeli po odbytey rewizyi okaże się, że maiąca się ilość przez przeieżdzaiącego assygnatow, zgodną iest z deklaracyą, w takiem zdarzeniu komory konfiskuią tylko znalezione assygnaty, i te opieczętowawszy, swoią i przeieżdzaiącego pieczęciami, pozwalaią mu kończyć dalszą podroż, ieżeli posiada prawny paszport, i zostawiaią mu prawo prosić o przekaz assygnatow do Rossyi przez kantor bankowy. — W przeciwnem zdarzeniu, gdyby przeieżdzaiący utaił assygnaty, lecz te po dopełnioney przez komorę rewizyi znalezionemi przy nim były, wszystkie takowe assygnaty konfiskuią się na skarb i pieczętką się wyżey wspomnionym porządkiem, a przeieżdzaiący bez względu na osobę, zatrzymuie się pod aresztem, i powinien bydź oddany pod sąd kryminalny, który procz kary przeznaczoney na defraudantow, prawami tuteyszemi, ukarze go podwoynym sztrofem stosownie do wielkości summy znalezioney przy nim w assygnatach.

7mo. Wszystkie konfiskuiące się przez komory assygnaty zapisuią się do ksiąg sznurowych, które wraz przesłanemi będą z Dyrekcyi Ministerstwa Skarbu za podpisem w księdze tego, od kogo zostały odebranemi, i chowaią się aż do czasu przeznaczonego, na wysyłanie do Dyrekcyow Skarbu dochodow celnych, z któremi razem odsyłaią się do Dyrekcyow, w których powinny bydź zachowanemi do dalszego mego rozkazu.

8vo. Obowiązkiem iest celnych Urzędow natychmiast po każdey konfiskacie donosić mi o niey, z wyrażeniem ilości skonfiskowaney summy, oraz imienia defraudanta. Dyrektorowie zaś skarbowi powinni będą przysyłać mi co dni 10 rapport, o ilości będących u nich konfiskowanych summ.

9no. Celni Officyaliści, za staraniem których odkrytemi będą sekretnie przewożone assygnaty, niemniey, prywatne osoby, na doniesienie których dostrzeżonem będzie tayne wprowadzenie lub wyprowadzenie onych, odbiorą nagrodę, która w krótce ogłoszoną będzie szczególnie przez tymczasową Naywyższą Radę Xięstwa Warszawskiego. Lecz gdyby celni Officyaliści odważyli się wpuścić do Xięstwa lub z niego wypuścić Rossyyskie kraiowe assygnaty, w takiem zdarzeniu oddalaią się oni na zawsze od obowiązkow i ulegaią podwoynemu sztrofowi z ich własnego i ich poręcznikow maiątku, stosownie do wielkości wyprowadzoney sekretnie summy, z którey część przeznacza się w nagrodę denuncyantowi, o czem w krotce Rada Naywyższa zrobi postanowienie.

10mo Ponieważ podług uczynionych urzadzeń nie mogą mieć biegu inne assygnaty procz 25, 10, 5cio rublowych, prze-

to dla zmiany 100 i 50 rublowych, gdyby takowe u kogo z mieszkańcow Xięstwa Warszawskiego, a szczególnie u woyskowych znaydowały się, na inne mnieyszey wartości przeznacza się na całe Xięstwo sześciotygodniowy termin, to iest od dnia (5) 17 Lutego do dnia (12) 31 Marca r. b. po upłynieniu którego wszystkie 100 i 50 rublowe assygnaty już będą konfiskowanemi. O czem także ogłosić z tem, aby gdy u kogo takowe są assygnaty, przedstawionemi były dla odmiany do kantoru bankowego w Warszawie przy główney kwaterze będącego. O uskutecznieniu czego czekam doniesienia.

Jenerał Gubernator *Łanskoy.*

W Warszawie d. (5) 17 Lutego 1815.

*JW. Prefektowi Departamentu Warszawskiego.*

Uzupełniaiąc przezemnie wydane, w skutek Naywyższey Jego Imperatorskiey Mości woli prawidła, względem położenia tamy w prowadzania i wyprowadzania z Niemiec do Xięstwa, i z Xięstwa do Niemiec i Rossyi assygnatow Rossyyskich, aby odwrocić wszelkie zaysć mogące wątpliwości zalecam:

W czasie przeiazdu kuryerow, Officerow i innych Urzędnikow w interessach skarbu wysłanych, a nawet w własnych potrzebach pocztą iadących, tę ilość assygnatow, iaką zadeklaruią, iż maią na opłatę progonow, niezatrzymywać ani konfiskować. — Aby zaś pod tym pretextem nie były assygnaty wywożonemi, Urząd celny ma prawo żądać od przeieżdzaiącego podrożney karty, i z niey wyczytawszy zkąd i dokąd została ona wydaną, wyliczyć stosownie do wielości wiorst, wiele potrzeba na progony pieniędzy, z pozostaiącą onych resztą postępować iak zalecono dnia 5 b. m. pod numerem 1155.

Prawidło to względem wyrachowania progonow stosownie do liczby wiorst, tyczy się w ogóle woyskowych i innych osób w służbie aktualney zostaiących, iadących za podrożnemi to iest pocztą w własnych nie zaś w skarbowych interessach, kuryerowie zaś i wszyscy w skarbowych interessach iadący, maią daną wyrachowaną ilość assygnatow na opłatę poczty, i w Rossyi, będą nadto opatrywanemi od Jenerała Dyżurnego armiow świadectwy, należy zatem obliczać tych ostatnich podług świadectw, i co się nadto nad nie okaże assygnatow, takowe na fundamencie prawideł ogólnych konfiskować.

(Pod.) Jenerał Gubernator *Łanskoy.*

*Z Wiednia d.* 15 *Marca.*

Minister stanu i konferencyyny, tudzież związkow zagranicznych, Xże Metternich, który w towarzystwie posłow na kongress Kr. Francuzkiego i Kr. W. Brytanii, Xcia Talleyranda i Xcia Wellingtona, poiechał d. 8 b. m. do Króla Saskiego do Prezburga, powrocił ztamtąd d. 11 w wieczor.

---

*Declaration.*

Les Puissances qui ont signé le Traité de Paris, réunies en Congrés a Vienne, informées de l'évasion de Napoléon Bonaparte et de son entrée à main armée en

*Oświadczenie.*

Mocarstwa, które podpisały traktat Paryzki, zebrane na kongress w Wiedniu, dowiedziawszy się o ucieczce Napoleona Bonapartego i o w kroczeniu iego zbroy-

France, doivent à leur propre dignité et à l'intérêt de l'ordre social une déclaration solennelle des sentimens que cet événement leur a fait éprouver.

En rompant ainsi la Convention qui l'avoit établi à l'isle d'Elbe, Bonaparte détruit le seul titre légal auquel son existence se trouvoit attachée. En reparoissant en France, avec des projets de troubles et de bouleversemens, il s'est privé lui-même de la protection des lois, et a manifesté, à la face de l'univers, qu'il ne sauroit y avoir ni paix ni trêve avec lui.

Les Puissances déclarent, en conséquence, que Napoléon Bonaparte, s'est placé hors des relations civiles et sociales, et que, comme ennemi et perturbateur du repos du monde, il s'est livré à la vindicte publique.

Elles déclarent, en même tems, que fermement résolues de maintenir intact le Traité de Paris du 30 Mai 1814 et les dispositions sanctionnées par ce Traité, et celles qu'Elles ont arrêtées ou qu'Elles arrêteront encore pour le compléter et le consolider, Elles emploiront tous leurs moyens et réuniront tous leurs efforts pour que la paix générale, objet des voeux de l'Europe et but constant de leurs travaux, ne soit pas troublée de nouveau, et pour la garantir de tout attentat qui menaceroit de replonger les peuples dans les désordres et les malheurs de révolutions.

Et quoiqu'intimement persuadés, que la France entiére, se ralliant autour de son Souverain légitime, fera incessament rentrer dans le néant cette derniére tentative d'un délire criminel et impuissant, tous les Sou-

ną ręką do Francyi, poczytuią się bydź obowiązane tak dla własney powagi, iako też dla dobra społecznego porządku wynurzyć w uroczystem oświadczeniu uczucia, iakie to zdarzenie w nich wzniecilo.

Złamawszy Bonaparte takim sposobem umowę, która przeznaczyła mu wyspę Elbę na mieszkanie, zniszczył zatem iedyny tytuł prawa od którego byt iego zależał. Wysiadłszy do Francyi w zamiarze sprawienia niespokoyności i zaburzeń, pozbawił się sam protekcyi prawa i okazał światu, iż ani pokoy, ani rozeym nie mogą z nim ostać.

Mocarstwa zprzymierzone oświadczaią zatem, że Napoleon Bonaparte wyzuł się sam z stosunków cywilnych i społecznych, i że iako nieprzyiaciel i burzyciel spokoyności świata, wystawił się na zemstę publiczną.

Oświadczaią oraz, iż postanowiwszy naymocniey utrzymać nienaruszenie traktat Paryzki d. 30 Maia 1814, iako też zawarte w tym traktacie, i poźniey uchwalone lub ieszcze uchwalić się maiące dla uzupełnienia i ustalenia go rozrządzenia, użyią wszystkich sposobow i połączą wszystkie swoie siły, ażeby powszechny pokoy, życzenie całey Europy i ustawiczny cel ich prac, nie był na nowo naruszony, i zapobiegać będą wszelkiemu zamachowi, który zagrażałby pogrążeniem na nowo ludow w nieładzie i nieszczęściach rewolucyynych.

I lubo szczerze są przekonani, że cała Francya połączy się z prawem swoim Monarchą, i niebawnie w niwecz obroci to ostatnie w występnem szaleństwie przedsięwzięte i bezwładne usiłowanie, wszy-

verains de l'Europe, animés des mêmes sentimens et guidés par les mêmes principes, déclarent, que si, contre tout calcul, il pouvoit résulter de cet événement un danger réel quelconque, Ils seroient prêts à donner au Roi de France et à la nation fraçaise, ou à tout autre Gouvernement attaqué, des que la demande en seroit formée, les secours nécessaires pour rétablir la tranquillité publique, et à faire cause commune contre tous ceux qui entreprendroient de la compromettre.

La présente déclaration, insérée au Protocole du Congrès réuni à Vienne dans sa séance du 13 Mars 1815, sera rendue publique.

Fait et certifié véritable par les Plénipotentiaires des huit Puissances signataires du Traité de Paris. A Vienne le 13 Mars 1815.

(Suivent les Signatures dans l'ordre alphabetique des Cours:)

*Autriche.*

Le Prince de Metternich.

Le Baron de Wessenberg.

*Espagne.*

P. Gomez Labrador.

*France.*

Le Prince de Talleyrand.

Le Duc de Dalberg.

Latourdupin.

Le Cte. Alexis de Noailles.

*Grande Bretagne.*

Wellington.

Cathcart.

Clancarty.

Stewart.

scy wszelako Monarchowie Europy, ożywieni iednakowemi uczuciami i iednakowemi powodowani zasadami, oświadczaią, iż gdyby przeciw ich oczękiwaniu z tego zdarzenia wyniknąć miało iakowe istotne niebezpieczeństwo, gotowemi są Królowi Francuzkiemu i narodowi Francuzkiemu lub wszelkiemu innemu zaczepionemu Rządowi, iak tylko zażąda, dać potrzebną pomoc do przywrocenia publiczney spokoyności i działania wspólnie przeciw tym wszystkim, którzyby ią naruszyć usiłowali.

Powyższe oświadczenie wciągnione w Protokoł zebranego w Wiedniu kongressu na-iego posiedzeniu d. 13 Marca 1815. ma bydź publicznie ogłoszone.

Działo się i zgodność zaświadczona przez ośmiu Pełnomocnikow Mocarstw, które traktat Paryzki podpisały. W Wiedniu d. 13 Marca 1815.

(Podpisy Dworow następuią porządkiem abecadła, podług oryginału Francuzkiego iako to:)

*Austrya.*

Xże Metternich.

Baron Wessenberg.

*Hiszpania.*

P. Gomez Labrador.

*Francya.*

Xże Talleyrand.

Xże Dalberg.

Latourdupin.

Hr. Al. de Noailles.

*W. Brytania.*

Wellington. Clancarty.

Cathcart. Stewart.

| *Portugal.* | *Portugallia.* |
| --- | --- |
| Le Cte. de Palmella. | Hr. Palmella. |
| Saldanha. | Saldanha. |
| Lobo. | Lobo. |
| *Prusse.* | *Prussy.* |
| Le Prince de Hardenberg. | Xże Hardenberg. |
| Le Baron de Humboldt. | Baron Humbold. |
| *Russie.* | *Rossya.* |
| Le Cte. de Rasoumowski. | Hr. Rasumowski. |
| Le Cte. de Stackelberg. | Hr. Stackelberg. |
| Le Cte de Nesselrode. | Hr. Nesselrode. |
| *Suede.* | *Szwecya.* |
| Loewenhielm. | Loewenhielm. |

— D. 3. —

(*Z Gazety Hamburskiey.*)

Jak słychać postanowiono przywrócić królestwo Lombardyi i wkrotce ma bydź ogłoszone. Jeden z Arcy Xiążąt Austryackich będzie Wicekrólem Lombardyi i mieszkanie mieć ma naprzemiany w Medyolanie i Wenecyi. Tymczasowo mianowany iest Hr. Saurau wielkorządcą w Medyolanie, a Hr. Goes wielkorządcą w Wenecyi.

Powszechnie mowią, iż obcy Monarchowie iedni wcześniey, drudzy poźniey, wszelako wszyscy w tym miesiącu opuszczą naszą stolicę. Z strony Rossyyskiey pozostać tu ,a nawet po wyieździe swoiego Monarchy, Minister stanu Hr. Nesselrode. Xże Hardenberg odiedzie z Królem Pruskim do Berlina, a Xże Metternich towarzyszyć będzie naszemu Cesarzowi do Włoch.

Gdy tym sposobem wielu nayznakomitszych mężow wkrotce Wiedeń opuszczą, spodziewać się zatem potrzeba, iż co do interessow Niemiec te zaledwo się tu zaczną, a kończyć się będą w Frankforcie.

*Ułożony* i kongressowi podany nowy plan konstytucyi związku Niemieckiego przez Pruskiego Ministra stanu Humboldta, zasadza się na pierwszey radzie Królow Niemieckich, a drugiey Xiążąt i wolnych miast. Moc wykonawcza związku Niemieckiego iest przy pierwszey radzie Królow. Prezyduiący w tey radzie mieć będzie wszystkie honory, ale żadney bez innych władzy. Austrya i Prussy mieć będą w pierwszey związkowey i wykonawczey radzie Niemieckiey po 2 głosy, a inni Królowie po iednym. W niektórych przypadkach wydział drugiey rady głosować będzie w radzie pierwszey Królow. Oprocz tego kray Niemiecki podzielony będzie na powiaty, w których przełożonemi będą Królowie pierwszey rady, i zawiadywać będą każdy w swoim powiecie sprawiedliwością, cywilnemi sprawami, woyskowemi, i t. d.

Dworska gazeta tuteysza ogłosiła następuiące wiadomości

*Z Tunis.*

Doniosło się dawniey o gwałtownem zamordowaniu przed kilku miesiącami pa-

nuiącego Beia. Teraz odebrano listy z wspomnionego miasta, zawieraiące bliższe szczegóły tego krwawego zdarzenia.

— *Z Goletta w Tunis d.* 20 *Stycznia* 18 5 *r.*

" Sidi Mahmud Flassen siostrzeniec panuiącego Beia Sidi Ottomana, posiadaiąc zupełną ufność Władcy swoiego, i uczyniwszy go rożnemi sposobami nienawistnym ludowi iego, od dawna gotował mu zgubę. Nakoniec wieczorem d. 1980 Grudnia 1814 r. po godzinie 11tey, wspomniony Flassen, przeciągnawszy wprzody większa część Seraiu na swoią stronę, na czele mnostwa rzezańcow i niewolnikow rozmaitych wyznań, wdarłszy się do pałacu Beja, napadł na niego niespodziewanie i zamordował go własną ręką, ugodziwszy sztyletem w piersi, a potem rzucił się ze spiskowemi na stronnikow Beja, którzy przez całe trzy godziny bronili się w rozpaczy. Wielu z buntownikow poległo lub odniosło rany; lecz po krwawey rzezi, wszyscy odpor dawaiący padli ofiarą przywłaszczyciela tronu, który w tak strasznym krwi wylewie, nawet raniony niezostał.

" Kiedy wewnątrz seraiu te okropne odbywały się sceny, lud i woysko, przyzwyczaione do podobnych wypadkow, spokoynie oczekiwały końca tey traiedyi.

" Obadway synowie zamordowanego Sidi Ottomana, w chwili kiedy zabiiano ich oyca, spoczywali obok małżonek swoich, i zaledwie w koszulach tylko uyśdź potrafili z kilku osobami, po drabinach przez mury seraiu, zostawuiąc małżonki swoie na łaskę zwycięzcow, od których rownież zamordowanemi zostały. Obadwa Xiążęta udali się natychmiast na przedmieścia, zebrali nieco ludzi, i pokazali się przed bramami miasta w nadziei, że ich lud wspierać będzie; lecz skoro zaczęli mścić się za oyca i bronić tronu, nikt nie uiął się za ich sprawą. To widząc chcieli ratować się ucieczką, i wsiadłszy na mały statek popłynąć do Golletta; tu zebrali się nazaiutrz, lecz Mahmud iuż ich uprzedził; naywyższa siła była w iego ręku, pochwycono zatem obudwoch Xiążąt. Ci widząc iaki ich los czeka, chcieli się rzucić w morze, lecz zatrzymanych i skrępowanych wsadzono na mułow, i odprowadzono do Tunis. Przywłaszczyciel wyszedł naprzeciw tych nieszczęśliwych, a spotkawszy ich niedaleko za miastem, wedle twierdzy, ściąć ich rozkazał na publiczney drodze.

" Mahmud powrociwszy do stolicy, uznany został samowładnym panem. Ożenił się z corką Sidi Solimana Kiaja, który był głową potężnego stronnictwa wytępioney dynastyi, i miał wielkie znaczenie u ludu; tym sposobem Mahmud chciał go uiąć dla siebie. Pierwszym ministrem nowego Rządcy iest Jussuf-Koggia-Sapatappa, któremu Bey obiecał dać w małżeństwo rodzoną siostrę swoią. Ten okrutny człowiek od tego zaczął urzędowanie swoie, iż kazał wbić na pal Mariano Stinka, który u zeszłego Beja Sidi Ottomana wielką miał łaskę, lecz przez okrutne obchodzenie się z niewolnikami, i zuchwalstwo względem Europeyskich Konsulow, powszechną na siebie ściągnął nienawiść. Urodził on się w Tarrencie, w państwie Neapolitańskiem, z ubogich rodzicow, a w 12tym roku dostawszy się w niewolą, przyiął wyznanie Machometa i naywyższey dostąpił godności. Zostawił po sobie o-

gromny maiątek, który Bey zabrał. Lekarz Mahmet, również renegat, na rozkaz nowego ministra został uduszony.,,

— *Z Goletta w Tunis d. 28 Stycznia 1815 r.*

" Jussuf - Koggia niedługo piastował naywyższą godność, którey dostąpił przez ostatnią zmianę Rządu. Zaraz po zamordowaniu rodziny Ottomana, przedsięwziął zamiar usunięcia z drogi przywłaszczyciela i synow iego, a korzystaiąc z stronnictwa, które ziednał dla siebie, zamyślał o wstąpieniu na tron. W dniu 22gim wyszedłszy z seraiu, przechodził przez ulice miasta z wielką paradą i okazałością, rozrzucaiąc wiele pieniędzy pomiędzy żołnierzy, ażeby ich tym sposobem uiąć dla siebie. Poufalcy Rządzącego uwiadomili go o tem natychmiast, i gdy Jussuf - Koggia powrócił do seraiu, dowodca Mamelukow schwycił go za brodę, i zapowiedział mu w imieniu Boga, że iest więźniem. Koggia przebił sztyletem dowodcę Mamelukow i kilku blisko stoiących; lecz wkrotce uległ pod przewyższaiącą siłą, a uderzony o ziemię, i ciężko raniony, stawiony był przed Bejem, który wyrzuciwszy mu w surowych wyrazach iego niewdzięczność i zdradę, ściąć go natychmiast kazał. Lud roziuszony pochwycił krwawe zwłoki, wlekł ie przez całe miasto i przedmieścia Barzuecca; musiano wysłać znaczny oddział woyska dla wydarcia ludowi poszarpanych i poznanemi iuż bydź niemogących szczątkow. Hassana Koggia, brata iego El-Losi, Agę Butief, i wielu innych magnatow wzięto do więzienia; rozmaitych zmian spodziewać się ieszcze należy. Tymczasem woysko wykonało przysięgę wierności nowemu Bejowi, Sidi Mahmudowi Hassen, a wszystko powróciło do dawnych karbow i spokoyności, tak iak gdyby nic niezaszło wcale.

*Z Londynu d. 3 Marca.*

Na murach i rożnych placach poprzylepiane są kartki przeciw zakazowi wprowadzania zboża. Ktoś podpisał pod temi kartkami: " Precz z piwowarami! piwo iest zanadto cienkie.,,

Dziś zgromadzili się kupcy i bankierowie Londyńscy i uchwalili prożby do obu izb parlamentu przeciw zakazowi wprowadzania zboża.

Onegday P. Whitbread i P. Davis mocno się z sobą w niższey izbie posprzeczali; ale ich poiednano.

P. Planta z kancelaryi związkow zagranicznych przybył tu wczoray z listami od Lorda Castlereagh, który iest tu iutro oczekiwany.

Mowią, iż Amerykańską szalupę Wasp zabrała nasza szalupa Castilian o 19 działach.

Wszystkie nasze gazety zapełnione są wezwaniami do zgromadzeń na uchwalenie prożb przeciw zbożowemu billowi.

Kanclerz skarbowy wniosł w niższey izbie, aby zawieszenie wypłaty w gotowych pieniądzach banku przedłużyć do 16 Lipca 1816.

Korona Angielska przeydzie kiedyś, mowią tuteysze pisma, oby iak naypoźniey! — na Xiężniczkę Karolinę, a korona Hanowerska na Xcia Jorku. Mowią iednak, iż w dotychczasowych ustawach co do męzkiego i kobiecego następstwa względem Hanoweru zaydzie odmiana.

---

DODATEK
DO Nro 24.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 22 MARCA 1815 Roku WE SRODĘ.

## REKTOR
*Szkoły Głowney Krakowskiey.*

W skutek Reskryptu JW. Dyrektora Edukacyi Narodowey d.d. 21 Lutego r. b. Nro 308 nadesłanego, uwiadomia, iż w Szkole Główney Krakowskiey wakuie Katedra Literatury Polskiey, którą ubiegaiący się, znać powinien dokładnie w całey obszerności i tyle przynaymniey z Literatury Łacińskiey, Niemieckiey i Francuzkiey, aby z nią mogł czynić porownywania wzorow z Autorow Łacińskich i z Autorow ostatnich dwoch ięzykow żyiących, z pensyą roczną Etatem złp. 6000 wyznaczoną. Konkuruiący o tę Katedrę obowiązany iest do § 107 Urządzenia wewnętrznego złożyć przed d. 1 Lipca r. b. Rektorowi opis swoiego życia, udowodniaiąc zaswiadczeniami swoie nauki i dobre obyczaie, dołączy oraz programma, według którego życzyłby sobie dawać lekcye Katedry zwyż rzeczoney; po złożeniu których to allegatow Kandydaci uwiadomieni zostaną o dalszym toku i postępowaniu konkursu.

Dań w Krakowie d. 3 Marca 1815.

*Litwiński.*

*Julian Czermiński, Sekr.*

*Z Paryża d. 3 Marca.*

D. 10 Lutego przybyła do Liworna Hrabina Q.... Xżna R.... i wielu officerow i żołnierzy dawney gwardyi, którzy towarzyszyli Napoleonowi na wyspę Elbę, a teraz wracaią do Francyi. Teraźnieysza iego gwardya składa się tylko z Polakow i Niemcow.

Na Martynice odprawiono także w d. 21 Stycznia uroczyste exekwiie za duszę Ludwika XVI.

Oyciec S. trzyma przy Królu Ferdynandzie w Sycylii, iako Królu Neapolitańskim ajenta.

Hr. Juliusz Polignac posłany znowu został z szczególnieyszemi zleceniami do Rzymu.

Posłany do St. Domingo Pułkownik Dauxion Lavaisse, powrócił przez Angliią do Francyi. Wiadomo iuż z pism Angielskich na czem się iego poselstwo do Chrystofa ukończyło. Ostatnie pisma Angielskie donoszą także obszernie o iego u-

kładach z Petionem, które nie były tak burzliwe iak z pierwszym, ale iednakowy miały skutek.

Minister woienny odbiera z wszystkich stron pisma od pułkow, które oświadczaią Królowi swoie uszanowanie i przywiązanie, i wyrażaią życzenie wystawienia J. K. Mci pomnika.

Woysko Króla Sardyńskiego doprowadzone bydź ma do 63,000 ludzi.

Cztery departamenta, które stanowią Lotaryngiią, a w przeszłym roku oddane były pod dowodztwo Marszałka Oudinota, są teraz oddzielone. Rzeczony Marszałek dowodzi w departamencie Mozeli, który dla swoiego położenia wymaga szczególnieyszey uwagi. Departament Mozy oddany iest pod dowodztwo Marszałka Wiktora, którego głowna kwatera iest w Mezieres. Dowodztwo iego rozciąga się także nad całą północną Szampaniią aż do Marny. Pod nim dowodzi były Hollenderski Jenerał Dumonceau, teraz Hr. Bergendac, który w służbie Francuzkiey pozostał. W departamencie Mozeli dowodzi woyskami Jenerał urutte, który w kampaniiach 1812 i 1813 dowodził dywizyą w korpusie Jenerała Reynier, a w czasie ostatniey zimowey kampanii był dowodcą w Metz. Wielkorządstwo Nancy nie iest osadzone; zawiera one w sobie departamenta Meurty i Wogessy. Tymczasowo dowodzi tam Jenerał por. Pactod, który w potyczce pod Ferre Champanoise musiał się z większą częścią woysk swoich w niewolą woienną poddać, a teraz iest dowodcą 4tey dywizyi woyskowey. Jenerał d'Hastrel, szwagier byłego ministra woyny Clarke, mianowany niedawno został dowodcą departamentu Wogessy w Epinal. Hr. Olonne, ktory w roku 1814 użyty był od Hr. Roger Damas do układow z dowodcami twierdz w Lotaryngii i Alzacyi, dowodzi teraz w departamencie Meurty. Mowią, iż Hr. Roger Damas, który szczególnieysze zaufanie Monsieur posiada, przeznaczony był na naczelnika Wielkorządstwa Nancy, ale Minister woienny sprzeciwił się iego mianowaniu, i Król nie podpisał go z tego powodu. Teraz przeznaczaią na to dowodztwo Marszałka Gouvion St. Cyr.

*Z Włoch d. 8 Marca.*

*(Z Dostrzegacza Austryackiego)*

Z Genui piszą pod d. 3 Marca, iż Napoleon Bonaparte w odnodze Jouan niedaleko miasteczka Cannes (w departamencie Var) do Francyi wylądował, i usiłował zaraz dostać się do zamku Antibes; ale gdy dowodca wzbraniał się oddać mu zamku, rozkazał garstce swoiego woyska opanować go mocą, co mu się nie udało. Potem pociągnął lądem ku miastu Grasse. W drodze do tego miasta napotkały iego patrole znakomiteg podróżnego, którego do Napoleona zaprowadziły; ten uczynił mu wiele pytań, potem pożegnał go temi słowy: " Jesteśmy znowu nieprzyiaciołmi; iedź W Pan, nim moie kolumny w drogę rusza. ,, — Dla woyska wybiera Napoleon po 1200 porcyy codziennie.

Z Florencyi donoszą pod d. 6 Marca: Odebraliśmy tu wiadomość o wylądowaniu Napoleona d. 1 Marca niedaleko Antibes. Wezwał zaraz zamek tego miasta do poddania, ale mu wystrzałami z dział odpowiedziano. Wszystkie doniesienia zgadzaią się, iż iego ziawienie się sprawiło tylko zadziwienie i postrach w ludzie wieyskim. Zołnierze iego rozpuszczaią

iż przedsięwzięcie ich dowodcy umowione iest z zagranicznemi Mocarstwami, które zezwoliły na zwalenie Ludwika XVIII z tronu i na ten koniec na północnych granicach Francyi i nad Renem kilkakroć stotysięcy woyska zebrały. Ciż żołnierze bardzo się zadziwili, gdy nad brzegami nie zastali korpusow Francuzkich, które iak ich na Elbie zapewniano, miały z otwartemi ich przyiąć rękami. — Takie i tem podobne śmieszne wieści biegały od nieiakiego czasu na Elbie. Około 15 Lutego rozpuszczono tam, iż Napoleon odebrał przez gońca wiadomość, że kongress Wiedeński się rozszedł, że nanowo zacznie się woyna na stałym lądzie, i że Ludwik XVIII przymuszony został opuścić Paryż, i wiele podobnych kłamstw.

Angielski Pułkownik Campbell, który naypierwszy dał znać o ucieczce Napoleona, popłynął zaraz z Elby za nim. D. 1 Marca napotkał Francuzką eskadrę z trzech fregat złożoną, która krążyła między Korsyką i Elbą, i uwiadomił dowodcę o tem zdarzeniu. Natychmiast rozbiegły się w rożne strony okręty dla wyśledzenia Napoleona. Fregata Lys popłynęła ku Antibes, i spodziewać się należy, iż zabierze bryg i przewozowe statki, na których Napoleon uszedł.

Po odpłynieniu Napoleona pozostały na Elbie dowodca Jenerał Lapie (dawniey kamerdyner, potem szambelan, a nakoniec jenerał brygady,) wydał odezwę, w którey zachęca mieszkańcow, aby iemu i ustanowioney rządowey juncie byli posłusznemi. Przywodząc, iż Pan iego nie mogł im dać większego dowodu zaufania, iak kiedy zostawił u nich Matkę swoią i siostrę (małżonkę Xcia Borghese) która potem odpłynęła na stały ląd, i została w Luce przez Austryackiego dowodcę aż do dalszych rozkazow przytrzymaną.

*Z Medyolanu d. 7 Marca.*

*(Z Dostrzegacza Austryackiego.)*

Listy z Genui pod d. 5 b. m. donoszą o awanturniczey podroży Napoleona, że wszystkie nadeszłe z Prowancyi doniesienia zgadzaią się, iż lud na drodze do Grass, dokąd Napoleon pociągnął, częścią uciekał, częścią opierał się garstce iego woyska. Cała Prowancya iest za Królem; Prezydent w Cannes oświadczył publicznie Jenerałom Drouot i Bertrand, (oni iedni z jenerałow znayduią się przy Napoleonie) że służył wiernie Napoleonowi iako Cesarzowi, ale skoro złożył koronę, iest rownie wierny swoiemu Królowi i całe miasto iest tego samego zdania. Wielu mieszkańcow pobiegło zaraz za góry, dla uwiadomienia Prefekta i inne Królewskie władze o tem zdarzeniu, aby mogły szybkie przedsięwziąść środki.

Napoleon zdaie się zmierzać ku Grenoblu, gdzie natrafi na pierwsze Królewskie woyska, które zostaią pod nayprzychylnieyszemi Królowi jenerałami. Pod Grass stał w polu, i od wysiądzenia do Francyi nieodważył się ieszcze w żadnym stanąć domu. Od miasta żądał żywności i kupił 30 koni, które dwarazy drożey zapłacił, niżeli wartały.

Na wyspę St. Margueritte wysiadło w nocy z d. 1 na 2 Marca 25 żołnierzy i officerow z gwardyi Napoleona, którzy pokazali się przed bramami iako zbiegli z wyspy Elby. Wpuszczeni do twierdzy, iako żołnierze Napoleona uznani i zaraz uwięzionemi zostali. Potem ogłosiła się ta twierdza w stanie oblężenia.

*Z Rzymu d. 11 Lutego.*

Neapolitański dworski kalendarzyk na rok teraźnieyszy iest tu iako kacerski zakazany.

Każdy Neapolitańczyk, który bez wyraźnego pozwolenia naszego rządu poważyłby się tu bawić, uważany bydź ma iako spiskowy i w zamku S. Anioła uwięziony.

*Stopnie Ciepła.*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Dnia 12 Marca | stopni ciepła | † | 2,6 |
| — 13 — | — — — | † | 4,0 |
| — 14 — | — — — | † | 6,0 |
| — 15 — | — — — | † | 1,8 |
| — 16 — | — — — | † | 4,6 |
| — 17 — | — — — | † | 5,0 |
| — 18 — | — — — | † | 4,0 |

*Dnia 20 i 21 Marca 1815 Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.*

| Korzec | 1. Zł. | gr. | 2. Zł. | gr. | 3. Zł. | gr. | 4. Zł. | gr |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pszenicy | 37 | — | 36 | — | 35 | 15 | 34 | 15 |
| — Zyta | 36 | — | 35 | 15 | 35 | — | 34 | 15 |
| — Jęczmienia | 23 | — | 23 | 15 | 23 | — | 20 | — |
| — Owsa | 12 | 15 | 12 | — | 11 | 15 | — | — |
| — Jagieł | 50 | — | 47 | — | 42 | — | 40 | — |
| — Grochu | 30 | — | 28 | — | 27 | — | — | — |
| — Rzepaku | 28 | — | 27 | — | 26 | 15 | — | — |

*Nowa Xiążka.*

Proiekt, iak kraiowe rolnictwo, chow bydła, koni, owiec, i t. d. bez żadnego nakładu w całym kraiu w iednym roku poprawić, i do większego wzrostu, plonu w ziarnie, bydle, koniach, sadach, budowli ... podnieść, a tego uskutecznienie od Dziedzicow, Dzierżawcow zawisło. — 8vo w Krakowie R. 1815 w Drukarni Szkoły Głowney. — Cena gr. pol. 20. — Dostanie w Xięgarni P. Mateckiego, P. Friedlein i P Maja.

DONIESIENIA.

Niżey podpisany Pisarz Akt. Dep. Krak. w Krakowie w domu Nr. 674 przy ulicy Mikołayskiey kancellarya swoią utrzymuiący, tamże zamieszkały, ninieyszem do publiczney podaie wiadomości, iż z mocy Rezolucyi Wys. Trybunału Cyw. I. Inst. Dep. Krak. dnia 20 Lipca 1812 r. do L. 2433 zapadłey, dom murowany pod Nr. 409 przy ulicy Bogackiey stoiący, po s. p. Janie Michalskim pozostały, a na małoletni: potymże spadły, dnia 4 Kwietnia r. b. w kancellaryi Notaryatu, iako na terminie stanowczym o god. 9tey z rana więcey daiącemu sprzedany będzie; maiący chęć takowego kupienia, winni będą vadium w summie 258 złp. 24 gr. iako 10tą część szacunku przed rozpoczęciem się licytacyi w gotowiznie złożyć, o warunkach zaś licytacyi w każdym czasie w kancellaryi Notaryusza niżey wyrażonego dostatecznie zawiadomionym bydź można. Dan w Krakowie d. 1 Marca 1815 roku.

*Andrzey Łossowicz, Pisarz Aktowy Dep. Krak.*

Gdy w dniu ostatnim Maia 1815 Kontrakt o Dzierżawę Browaru mieyskiego w Mieście Podgorzu przy Krakowie kończy się, przeto Licytacya na nową 3ch letnią dzierżawę, z dniem 1wszym Czerwca 1815 r. zaczynać się maiąca, odbywać się będzie na Podgorzu w Kancellaryi Intendenta Miasta w dniu 1wszym Maia 1815. — Chęć licytowania maiący opatrzą się w Vadium Złp. 300, a o innych warunkach w Kancelaryi wyżey wzmiankowaney dowiedzieć się mogą.

W Podgorzu d. 15 Marca 1815.

*Lebowski Podprefekt.*

Dnia 30 Marca r. b. o godzinie 3ciey popołudniu we Dworze wsi Zernik w Powiecie Stopnickim niedaleko Buska leżącey, zboże rożnego gatunku naywięcey daiącemu za gotową srebrną Courant monetę sprzedawane będzie. — Każdy takowe zboże licytować chcący, w dniu i mieyscu wzmiankowanem stawić się zechce.

Dan w Krakowie dnia 1go Marca 1815.

*Jan Kanty Kowalski K. T. C. P. I. D. K.*